

Magyar Biokultúra Szövetség

A magyar biogazdálkodók, környezetkímélők és egészségvédők szövetsége

Hungarian Biokultura Federation

HUNGARY – 1132 Budapest, Visegrádi u. 53. III/1., Tel. (+36-1) 214-7005

E-mail: biokultura@biokultura.org; Internet: www.biokultura.org

---

Agrárminisztérium

dr. Nagy István miniszter

1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 9.

Tisztelt Miniszter Úr, Kedves István!

Az ökológia gazdálkodók úgy érzékelik, hogy a 2023. január 1-től az alap támogatási rendszer (BISS) számukra hátrányosabb a korábbihoz képest. Korábban az ökológiai gazdálkodás esetében nem vártak el környezeti többlet teljesítményt, tekintettel arra, hogy közismerten ez a világon a leginkább környezetkímélő, ráadásul az EU-ban jogszabályokon alapuló rendszer. Így az ökogazdák a teljes területalapú támogatást az ökológiai területekre automatikusan megkapták külön „zöldítési” követelmények teljesítése nélkül.

Az önmagában is visszalépés, hogy a gazdatársadalom előtt látszólag eltűnik ez a környezeti hozadék, hiszen az ökológiai gazdálkodóktól – az általunk eddig megismert tervezetek szerint – ugyanúgy elvárják a környezeti többlet teljesítményt, mint a szokványos gazdálkodóktól.

Az ökológiai gazdálkodás környezeti többlet teljesítményét alátámasztja a KAP Stratégiai Terv Stratégia Környezeti Vizsgálata dokumentum, amely szinte az összes környezeti elem tekintetében (az éghajlatváltozás mérséklésétől, a talajok, a felszíni és felszín alatti vizek tápanyag- és peszticid szennyezésekkel szembeni védelméig) önmagában is *jelentős pozitív* hozzájárulónak nevesíti az ökológiai gazdálkodást.

Ezzel is alátámasztható az ökológia gazdálkodóknak az az igénye, hogy a kondicionalitás (feltételesség) összes követelményét ne támasszák az ökológiai gazdálkodókkal szemben, és az önként vállalt környezeti többletek (AÖP) egy részét esetükben automatikusan kielégítettnek tekintse a támogatási rendszer, hiszen maga az ökológiai gazdálkodás is egy önként vállalt gazdálkodási rendszer, amelynek környezeti többletei az EU jogszabályokban is deklarálást nyertek.

Számodra is ismert, hogy a gazdáink a szakmájukat nagyon értik, de jellemzően tehernek tekintik az adminisztrációs feladatokat, így önmagában e területen nyújtott minden kedvezményre az ökológiai gazdálkodás melletti érvként is tekintenek. Így javaslataink elfogadása az ökológiai gazdálkodás térnyerését segíti, amely a T. Minisztérium deklarált célja is.

Egyeztetéseinket az első tervezetek megjelenése után még szeptember során megkezdtuk az Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, ahol maximális megértéssel fogadták felvetéseinket, kiegészítették azokat, és indítványukra részt vettünk az Agrárminisztérium által szervezett munkacsoport értekezleten is. Örömmel tapasztaltuk, hogy az AM munkatársai is jól fogadták felvetéseinket, és informális segítséget

kaptunk a MÁK munkatársaitól is annak érdekében, hogy jelen javaslatunkat letehessük a Miniszter és vezető munkatársai asztalára, kérve felvetéseink – lehető legteljesebb – elfogadását.

1. Feltételeesség (kondicionalitás)

Indítványozzuk, hogy a lehető legtöbb követelményt tekintse a támogatási rendszer az ökológiai gazdálkodók részéről teljesítettnek, de legalább

- a Szántóföldi vetésforgó (HMKÁ 7) követelményeit, hiszen az EU ökológiai rendeletek ettől szigorúbb feltételeket szabnak meg, és maga a 2021/2015 rendelet fogalmazza meg, hogy „Az ökológiai gazdálkodási rendszer jelenlegi gyakorlataira tekintettel a vetésforgó tekintetében nem lehet további követelményeket támasztani az ökológiai termelőkkel szemben.”
- a nem termelő területek minimálisan előírt aránya (HMKÁ 8) vonatkozásában; a 2021/2015 rendelet ugyan nem említi mentesítettnek az ökológiai gazdálkodást, de nem is zárja ki a mentesítését. Meglátásunk szerint az ökológiai gazdálkodás a szabályozási rendszeréből adódóan lényegesen magasabb szintű követelményrendszert teljesít a HMKÁ 8 területén, mint azt az ismert tervezetek megfogalmazzák.

Amennyiben a mentesítés nem megoldható, akkor a teljesítésben kérünk könnyebbítő értelmezést, amelyhez – egyes szakértő kollégák szerint – a VP ÖKO Pályázati felhívás módosítása szükséges, amely lehetővé tenné, hogy

- a) minimálisan a HMKÁ 8 által meghatározott mértékig és maximálisan annak kétszereséig engedélyezett és támogatható legyen az évelő vagy éves zöldugar, illetőleg a pihentetés;
- b) ne csak a tartós, de az éves zöldugar (vetett parlag) is elfogadható legyen.

2. Agrár Ökológia Program (AÖP)

Az ökológiai gazdálkodás egy önként vállalt környezetgazdálkodási (és minőségügyi) rendszer. Ezért indítványozzuk, hogy a teljes alaptámogatás eléréséhez az ökológiai gazdálkodóktól további Agrár Ökológiai Program-elemek vállalását ne várja el a T. Minisztérium, tekintettel arra, hogy az ökológiai gazdálkodás EU rendeletei magasabb követelményeket támasztanak; indítványozzuk, hogy a két pont kerüljön elismerésre az ökológiai gazdálkodók esetében. Információink szerint Hollandiában az öko-gazdálkodásnál az Eco-Scheme feltételek teljesítését automatikusnak tekintik.

Indokaink:

Szántó:

- a) A mikrobiológiai-, talajkondicionáló-, növénykondicionáló-, vagy N-megkötő készítmények használata jó gyakorlat a nem ökológia (konvencionális) gazdálkodás esetében, mert ott ezek az eljárások a vegyszerek használatát hivatottak mérsékelni, illetőleg a forgalomból kivont vegyszerek kiváltására szolgáló megoldásokat jelentenek, míg az ökológiai gazdálkodásban az ilyen vegyszerek egyáltalán nem is használhatók. Egyébként több éve átállt, magas biológiai aktivitású talajok esetében ezek a készítmények gyakran nem képesek hozzátenni a gazdálkodás színvonalához.
- b) Terménydiverzifikáció az EU öko előírásokból levezethető eljárás, de nem egy adott évre, hanem az egymást követő évek vonatkozásában. A 2021/2015 rendelet vetésforgóra vonatkozó rendelkezése alapján („Az ökológiai gazdálkodási rendszer jelenlegi gyakorlataira tekintettel a vetésforgó tekintetében nem lehet további követelményeket támasztani az ökológiai termelőkkel szemben.”) ezt a kívánalmat is teljesítettnek lehet tekinteni. Ráadásul a területek üzemben belüli kényszerű darabolása a szállítási tételek vonatkozásában behozhatatlan hátrányt

okozna az ökológiai termékekénél, hiszen azok a konvencionális tőzsdei termékekkel szemben egymással nem keverhetők.

- c) Karbamidot tilos kijuttatni, ami lényegesen jobb a környezet szempontjából, mint azt azonnal bedolgozni.
- d) Az EU előírások a szántó vetésforgóba előírják a N-gyűjtő növények beillesztését.

Ültetvény:

A biológiai ágensek az ökológiai gazdálkodók számára is választhatóak legyenek; köztudatba került olyan értelmezés, hogy az ökológiai gazdálkodók ezt nem vállalhatják, mert számukra ez előírás. Ez tévedés, mert számukra ez egy jogszabály biztosította lehetőség!

Tekintettel arra, hogy az AÖP támogatás a teljes gazdaságra vehető igénybe, külön eljárást kellene alkalmazni azoknál a gazdaságoknál, ahol párhuzamos (nem ökológiai) gazdálkodás is folyik a gazdaságon belül.

Szövetségünk erre az esetre az ökológiai gazdálkodás irányába tett vállalásokat támogatná, mint például a teljes terület legalább felén kizárólag az ökológiai gazdálkodásban engedélyezett növényvédelmi és/vagy tápanyaggazdálkodási gyakorlatot kelljen folytatni, vagy pl. a terület felén (öko, vagy átállási) vetőmagot kelljen használni, vagy – legalább – konvencionális csávázószerekkel nem kezelt vetőmagot.

Eddigi egyeztetések során nem került szóba, ennek ellenére ezúton felvetjük a következőt: Mivel a gazdaság teljes területére szól az AÖP, az nem lehetne-e megoldás, hogy az öko területeknél elfogadják automatikusan a pontokat, míg a szokványoson kell vállalni a két pontot? A támogatás akkor járna, ha a kettő együtt lefedni a gazdaság területét. Ez a felvetésünk azért született, mert lehet, hogy nem illeszthető a programba az előző bekezdésben javasolt megoldás, hiszen ahhoz a párhuzamos gazdálkodás szokványos része miatt meg kellene változtatni az AÖP teljes rendszerét; javaslataink elfogadása esetén viszont az öko kedvéért nem kellene változtatni az AÖP előírásokon, hanem azokat (illetve egy részüket) teljesítettnek lehet tekinteni.

Javaslatainkat a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara maradéktalanul támogatja.

Kérjük a T. Minisztériumtól felvetéseink megfontolását és elfogadását!

Budapest, 2022. 11. 16.

Üdvözlettel,

dr. Roszík Péter általános alelnök

Czeller Gábor elnök